A°. 1833. N°. 1312.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 25 NOVEMBER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 24 November.

Door Zijne Maj. den Koning is de tweede Bibliothecaris bij de Academische bedrijven dezer Hoogeschool, Professor-honorarius J. Geel, benoemd geworden tot eersten Bibliothecaris, in plaats van den overledenen Professor *J. van Voorst*.

— Door Zijne Maj. zijn nog de volgende benoemingen gedaan:

Bij de Schutterij der provincie Holland (Noordelijk gedeelte), 1ste afdeeling, tot 2den luitenant, *C. Deuss Graaff*; 2de afd., 2de bat., tot 2den luitenant, *E. L. Burckhart*; 3de afd., 2de bat., tot 1sten luitenant, *H. Lits*, en tot 2den luitenant, *P. Raat*.

Bij die der provincie Holland (Zuidelijk gedeelte), 11de afd., 1ste bat., tot kapitein, *T. H. Graaf van Limburg Stirum*, tot 1ste luitenante, *S. A. van Hogstraten* en Jonkheer *A. van der Goes*, tot 2de luitenants, *C. Ritsema Jr.* en *K.* Baron *van Pallandt*; 3de afd., 2de bat., tot 2de luitenants, *P. van der Tak* en *W. K. H. Everšen*; 4de afd., 2de bat., tot 2de luitenants, *A. Constantijnus* en *A. Roghé*.

— In den morgen van den 13den dezer, is de sergeant *Zijlstra*, van Groningen gebortig, uit Philippine gedeserteerd. Men schrijft de reden zijner desertie toe aan zijn liederlijk en onverbeterlijk gedrag en aanhoudende dronkenschap, om welke reden hij menigvuldige straffen heeft ondergaan, en nu tot gemeen soldaat stond gedegradeerd te worden. Hij schijnt zich naar Gent te begeven en zich verbeeld te hebben, aldaar geheel vrij te zullen zijn; maar bij zijne aankomst aldaar, heeft men hem bevel gegeven, om zich bij het Portugesche legioen te Ostende te gaan voegen; doch het schijnt, dewijl op den weg daarheen, berouw van zijne daad heeft gekregen, en wederom op onzen bodem gekomen is; althans men vernoemt, dat hij wederom in handen geraakt, en naar het fort Isabelle getransporteerd is.

— De Brusselsche ministeriele *Indépendant* geeft thans hoofdzakelijk de volgende opheldering over de overeenkomst, die, volgens de aanspraak van *Leopold*, tusschen de Bank of Algemeene Maatschappij en het Belgisch bewind gesloten is. Als kassier van het voormalig Koningrijk der Nederlanden was de bank in het bezit gebleven eener som van ongeveer 13 millioenen franken. Door het Belgisch bewind aangezocht om bezelve deze som in handen te stellen, had zij zulks tot heden geweigerd, uit hoofde van rekenschap verschuldigd was aan de beide rijksdeelen, Holland en België, die vroeger het Koningrijk der Nederlanden hadden uitgemaakt, en uit hoofde het tractaat van 15 November, in het geval voor de likwidatie voorzien had. Het Belgisch bewind had, desongeacht, niet nagelaten, de dringendste hoogingen in het werk te stellen, om de bewuste som in handen te krijgen, en was ten laatste gelukkig genoeg geweest, het equivalent daarvan te bekomen, hetgeen de Bank tot heden geweigerd had. Zij had alzoo namelijk erkend, dat het onbillijk zoude zijn, den staat tot op het tijdstip van likwidatie, beroofd te laten van de vruchten, die gemelde som middelerwijl opleveren kon; en zie hier de grondslag, waarop thans de handeling tusschen de Bank en de Belgische gezagvoerders was gesloten. De Bank heeft voor 12 millioen franken van de Rothschildsche leening aangekocht, en op naam van den staat doen overschrijven. De interest van dit moment verstrijkt, gelijk van zelve spreekt, zegt de *Indépendant*, aan den Belgischen staat. Zoo over het kapitaal geheel of een deel moet beschikt worden, heeft het Belgisch bestuur, volgens het gesloten contract, daartoe autorisatie, mits in schatkist-bons, eene gelijke som voor de vreemde fonden in de plaats stellende, welke schatkist-bons evenwel geen interest zullen geven. De bank zal op den vervaltijd dezer bons nieuwe in de plaats moeten ontvangen, tot op het tijdstip van de finale vereffening, zij kan dezelve voor eigen rekening vernegocieren.

— De *Messager de Gand* bevat het volgende:

Koning *Willem* heeft dezer dagen aan zeer vele scheepsreeders alhier aanmerkelijke voordeelen aangeboden, ten einde hen te bewegen, om voortaan hunne schepen naar Holland te zenden. Hij heeft hun overigens eene gansch bijzondere bescherming toegezegd. Die voordeelen zijn derwijze aanlokkelijk, dat *zeventien* onzer scheepsreeders dadelijk hebben besloten des Hollandschen Koninga aanbiedingen aan te nemen.

Zoo het schijnt, zullen onze reeders in Holland overvloediger en meer winstgevende bevrachtingen vinden.

— Volgens het dagblad van Luik, van den 18den dezer, wilde men te Hasselt weten, dat de conferentie te Zonhoven het over de punten van bereddeling eens was geworden, en men nog slechts alleen de ratificatien van de wederzijdsche gouvernementen inwachtte. De leger-afdeeling van den generaal *Hurel* zou alsdan eene achterwaartsche beweging maken. Hetzelfde blad meldt, dat bij de administratie der belastingen in de provincie Limburg, den 16den dezer, eene ministeriele circulaire was ontvangen, het bevel houdende, om de uit Holland komende schepen, ongehinderd de Maas te laten opvaren, onder voorbehouding, dat de schippers zich verbonden, later de te verrigten regten te betalen, en een paar Belgische douane-*employés* aan boord te nemen. Eene vermeerdering van personeel onder de Belgische douane aan de zijde van Mook, zou daardoor noodzakelijk worden. Bij een van het Belgisch bewind afkomstige circulaire was voorts bevolen, de circulatie in het minst niet te belemmeren.

Amsterdam den 21 November. De centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft gisteren weder eene langdurige conferentie gehad met Z. Exc. den minister van financien, omtrent de begrootingsartikelen. Daarin zijn, naar men vernoemt, andermaal ter sprake gebragt de eenigszins belangrijke bedenkingen, die door de onderscheiden afdeelingen op de financiele artikelen gemaakt zijn. Die bedenkingen zouden voornamelijk geloopen hebben over eenige eigenaardige punten, daar men in alle de afdeelingen niet de gemelde bezwaren en aanmerkingen heeft willen herhalen, welke vooral in de drie laatste jaren, bij het onderzoek der begrootingswetten door de leden der Kamer gemaakt en aan de Regering kenbaar zijn. Over den vorm der begrooting zouden, in de *eerste plaats*, in de afdeelingen verschillende gevoelens zijn geuit. Sommigen keurden de splitsing daarvan in gewoon en buitengewoon goed, maar beschouwden hare tegenstrijdige verdeeling, zoo als zij thans was voorgesteld, niet juist nogh doelmatig, of in dit oogenblik minder raadzaam; er waren zelfs eenige leden, die deze splitsing niet konden goedkeuren. In de *tweede plaats* beschouwde men de hoofdstukken van marine en oorlog voor het *gewoon* veel te hoog en achtte men de voorgestelde splitsing tusschen *gewoon* en *buitengewoon* als op geene goede gronden berustende. Algemeen vond men *in den derde*, onaannemelijk, dat tot dekking van het gewoon of buitengewoon, hetzij voor dit jaar, hetzij voor 1834, nieuwe schulden à 5 ten honderd zouden worden aangegaan; zulks kwam in de gevolgen zoo noodlottig voor, dat men daarin zoude difficulteren, zoo lang niet alle andere redmiddelen vruchteloos beproefd waren geworden. Men beschouwt het overigens niet voor erkend, dat er een zoo aanzienlijk te kort over het loopend jaar zou bestaan, en daartoe voor zulk een millioenen nieuwe schuld zou moeten worden aangegaan. Door de voorgedragene vermindering in de uitgaven en door de middelen, aan gelijke opcenten op de grondbelasting boven alzo de middelen tot dusverre bedroegen, zonder tot zulk eene noodlottige aanvulling de toevlugt te moeten nemen. *Ten vierde*, heeft men ook vrij algemeen bezwaren gevonden, in het plaatsen der acht millioenen guldens voor de rente-betaling der nieuwe of sedert 1830 aangegane schuld op het *buitengewoon*; want zelfs, indien men (en op de verwezenlijking hiervan drong men aan) het voornemen had om die schuld geheel of gedeeltelijk te vernietigen, dan nog zou het noodzakelijk zijn den schuldeischers van den Staat niet de vrees in te boezemen, dat de voldoening der gemelde renten niet als een heilige pligt gehouden werd. Eindelijk nog heeft men eene vijfde algemeene bedenking gemaakt tegen de wegleting van de kosten van het bestuur der koloniën, die toch als een deel des Rijks waren te beschouwen. Men hield het er intusschen voor, dat de uitkeeringen, welke de overzeesche bezittingen gelukkigijk aan den Staat konden doen, niet onder het *gewoon* moesten worden gerangschikt, daar hierop voor het vervolg niet te rekenen was.

Behalve deze algemeene bedenkingen zijn menigvuldige aanmerkingen op de bijzondere hoofdstukken der begrooting gedperd, die allen, zoo men meende, zouden kunnen strekken tot het groote doel, namelijk bezuiniging en vereenvoudiging in het staatsbestuur; beschouwende men het bedrag der staats-begrooting te hoog en niet in evenredigheid met de krachten en het vermogen der natie. Men hoopte, dat door inkrimping der uitgaven er geene toevlugt zou behoeven te worden genomen tot geldelijke maatregelen, welke ons financiëel al meer en meer zouden kunnen verachteren.

Overigens heeft men omtrent vele uitgaven inlichtingen en opheldering verlangd en onder anderen mededeeling verzocht van de oogmerken der Regering met het tarief van in- en uitgaande regten, de wettelijke verordeningen op het loodswezen, het Amortisatie-Syndicaat, welks geheele vernieuwing men aanraadde, enz., en zag men voorts, staten hopens de personeelen, waarop vele aanmerkingen konden worden gemaakt, omtrent de geldmiddelen der overzeesche bezittingen en wegens de opbrengst der verschillende leeningen te gemoet.

En wat nu meer bijzonder de middelen tot dekking der uitgaven aangaat, zijn er in de afdeelingen, buiten bovengenoemde bezwaren, bedenkingen ontstaan tegen het onder de middelen opnemen van het geheele bedrag der grondbelasting, waarvan een gedeelte tot voldoening der repte van de 6 pCt. effecten zou moeten worden verzekerd; over het niet voordragen van eene belasting op de rijtuigen en tegen de menigvuldige uitbreiding der wet op het personnel, waarvan men de officiele mededeeling of een gewijzigd ontwerp van wet dagtekenend te gemoet zag. Op alle deze bedenkingen verwacht men de antwoorden der Regering en waar naar, meilijst de ontwerpen zullen gewijzigd worden.

— *Den 22 November.* Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is heden ingekomen eene koninglijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot het doen voortduren der wet van December 1832, ter beteugeling van schadelijke woelingen enz. Besloten deze stukken te doen drukken en rondgedeeld en naar de afdeelingen te verzenden.

De heer *A. A. van Boelens*, afgevaardigde der provincie Groningen, heeft zitting genomen, na dat zijne geloofsbrieven waren onderzocht en goedgekeurd en hij in handen van den Voorzitter, daartoe bij koninglijk besluit gemagtigd, de vereischte eeden had afgelegd.

Eenige ingekomen verzoekschriften zijn naar de commissie tot de petitien verzonden en op twee boekwerken is het gewoon besluit genomen.

De Centrale Afdeeling heeft rapport uitgebragt over het ontwerp van wet tot het in werking brengen der titels 6 en 7 van het tweede boek van het burgerlijk wetboek, omtrent het regt van opstal of erfpachtsregt. Op dit verbeterd ontwerp zijn door de afdeelingen geene bedenkingen gemaakt. Het wordt tegen aanstaanden Dingsdag ten twee ure aan de orde van den dag gesteld.

Door de commissie tot de petitien zijn, bij monde van den heer *van Hemert*, twee rapporten uitgebragt, als op de verzoekschriften van een aantal ingezetenen van Amsterdam, alle eigenaars van kleine woningen, houdende bezwaren op de wet tegen de personele belasting, en op het verzoekschrift van *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel* fabrikanten van stoom- en andere werktuigen, ijzer- en kopergieters, te Amsterdam, verzoekende hebbende meerdere afschrijving van den accijns op de steenkolen. Ingevolge het geadviseerde der commissie zullen die verzoekschriften, ten inzage der leden, ter griffie worden gedeponeerd en het eerste rapport worden gedrukt en rondgedeeld, waarna de zitting is gescheiden en tot aanstaanden Dingsdag ten twee ure geadjourneerd.

— *Den 23 November.* De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben het ontwerp van wet, betreffende den aanzuiv en afdoening van schuld in 1834, onderzocht. Sleehts twee afdeelingen hebben eenige bedenkingen op dat ontwerp gemaakt. Bij een dier aanmerkingen wordt de Regering herinnerd aan de bepalingen vervat in de wet van 22 November 1830, houdende: *dat bij gelegenheid van de beraadslagingen over de jaarlijksche begrooting, te beginnen met die voor den jare 1834, jaarlijksch in overweging genomen zal worden, welke som ter Amortisatie van de werkelijke schuld, rentende 5 ten honderde, aangewezen en afgezonderd zal kunnen worden*, welk voornemen, zoo veel bij de voorgestelde begrooting van uitgaven gebleken is, het oog is verloren. Ten einde voor als nog aan die wettelijke verpligting te voldoen, wordt in bedenking gegeven, om aan het Amortisatie-Syndikaat de verpligting tot die mogelijkheid op te leggen, aanvankelijk met den jare 1834, tot gelijke somme als de 13 opcenten op *de zeep, het gemaal* en op de eventueel ingevoerd wordende belasting op *de brandstoffen* zullen bedragen, naar het voorschrift van art. 34 der wet van den 27 December 1822, alzoo het onbillijk schijnt, dat de opbrengst dier opcenten van nieuwe belastingen, in de opvolgende liquidatie van het Amortisatie-Syndikaat met België zoude verdwijnen.

De tweede aanmerking bevat een verschil in de opgave van het gebruik bij het Amortisatie-Syndikaat gemaakt van de millioen guldens, ingevolge de wet van 29 December 1832, bestemd, om, gedurende 1833, tot aflossing van schuld te worden besteed, vergeleken zijnde met die van het vorig jaar. In de opgave van het vorig jaar vindt men voor aankoop van werkelijke 2½ pCt. rentgevende schuld . . . . . *f* 3,520,700.
voor het verschot van vroegere en het bedrag der uitgespaarde renten, eene som van . . . . . 241,300.

te zamen bedragende de som van . . . . . *f* 3,761,900.
terwijl men in die van het laatste jaar uitgetrokken ziet, voor aankoop van werkelijke schuld *f* 761,900, zonder dat er melding gemaakt wordt van uitgespaarde renten, en zonder dat het kapitaal vermeerderd wordt met, gedurende dit jaar, aangekochte kapitalen uit het bedrag der renten van de bij het Syndikaat aanwezige kapitalen, die bij de wet van 24 December 1832, daar toe aan hetzelve zijn toegekend. Men heeft dus inlichting gevraagd, vooreerst: omtrent de oorzaak van het verschil in de eerste opgave, en, ten tweede: waarom de uitgetrokkene som niet is vermeerderd met die van het overschot van vroegere, en het bedrag van uitgespaarde renten.

— Op het ontwerp van wet, omtrent de grondbelasting in 1834 en vervolgens zijn, in alle de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vele bedenkingen gemaakt. Genoegzaam algemeen heeft men geene goedkeuring kunnen geven, aan de algeheele toepassing van de algemeene uitkomsten des kadasters, op den opbrief van de grondbelasting, omdat het kadaster op die oogenblik nog niet tot die volmaaktheid is gekomen, waarvoor hetzelve vatbaar is, en die hetzelve moet bereiken, om daarop met regt den omslag der grondbelasting te kunnen bouwen, en omdat die geheele toepassing in onze tijden *initiatkundig* is. De onvolkomenheid van een kadaster worde daaraan toegeschreven, dat het kadastrale werk met overijling volmoid is; dat men de kantonnale vergaderingen niet genoegzaam bekend heeft gemaakt met alle de bouwstoffen, waarop de begrootingen rusten, en dat men de ingezetenen, toen het werk voltooid was, niet in de gelegenheid gesteld heeft het geheel te overzien. Eene andere zwarigheid is gemaakt in de niet behoorlijke afrekking der polder- en dijklasten, welke vele landen waarlijk dragen, en welke, na gedeeltelijke afrek veler *zuiver* inkomen blijft opvoeren tot een derde, ja de helft hooger dan derzelver waarachtig bedrag. Voorts is aangemerkt, dat, hoezeer het te wenschen is, dat de staats-commissie, tot dat einde benoemd, door aanmerkelijke verbeteringen mogt slagen, om dien nadeeligen indruk weg te nemen, die instelling alleen, evenwel nog geen genoegzamen waarborg voor de gainteresseerden zal opleveren, zoo lang men niet de vruchten van dien arbeid zal kunnen bevorderen, en dat in alle gevallen die vruchten niet in 1834 gepluk kunnen worden, vermits de tijd te ver verloopen is. Men is ook van oordeel, dat de voorloopige afschaffing der buitengewone rijks-opcenten het bezwaar niet wegneemt, om dat die verligting niet aan de *hetzaamde* contribuabelen, maar aan al de schatpligtigen toegezaan wordt, en dus de ongelijkheid niet vermindert. De vrijlating aan de provinciale en gemeente-besturen, tot het aanvragen van opcenten op de grondbelasting heeft mede geen bijval gevonden, omdat men niet begeert aan die besturen de gelegenheid open te stellen, om zoo veel opcenten op de grondbelasting als zij maar verkiezen te kunnen aanvragen en verkrijgen.

— Men vernoemt, dat Z. K. H. de *Prins van Oranje*, den 4den der aanstaande maand, zich, met zijn oudsten Zoon, naar Petersburg op reis begeven zal.

— Eenige ambtenaren en geemploijeerden, te 's Hage werkzaam bij de algemeene rekenkamer, bij het departement van de nationale schuld en der kolonien en bij het provincial gouvernement van Zuid-Holland, zijn in hunne respective betrekkingen eervol ontslagen en als ambtenaren voor de Oost-Indische dienst benoemd.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL den 25 October. Volgens berigten uit Scutari (in Albanie) waren de onlusten, in die stad uitgebroken, nog niet gestild, en alle de magten van de Porte, om die te bedwingen, nog niet voor handen geweest.

— Volgens berigten uit Aleppo, is *Ibrahim* Pacha bezig om den dam-kring van den oever te zuiveren, en daartoe de moerassen bij Alexandrette uit te droogen, waartoe hij over de duizend werklieden bezigt. De bewoners van den berg Libanon en van het gebied van Napier zouden gewelgerd hebben de wapenen over te geven, en verscheidene aanvallen der Aegyptische kavalerie, met groot verlies van den kant der laatsten hebben afgeslagen.

— Tijdingen uit Candia, tot den 9 October aangebragt, vermelden dat *Mehemed-Ali* aan de opstandelingen, door de Fransche en Russische consuls, had laten aanzeggen, dat zij slechts de gewone belasting zouden behoeven te betalen, welke zij gewoon waren onder het Turksch bestuur op te brengen: het zou hun ook vrijstaan hun goed te verkoopen en naar buitenslands heen te trekken. Maar de Grieken vertrouwen die beloften niet, vooral daarom, dat de consuls der genoemde Rijken, niet als borg van de uitvoering staan willen. — Het jongste nieuws uit Candia aangebragt, geeft te kennen, dat het uit Alexandrie afgevaren Aegyptisch eskader, bij het eiland was aangekomen. De admiral zou reeds landings-troepen ontscheept en een dorp stormenderhand hebben ingenomen. — Men vernoemt, dat nog 6000 man geregelde troepen ter versterking van de bezetting van dat eiland zouden overgebragt worden.

— Er zijn oneenigheden ontstaan over de belasting, welke *Mehemed-Ali* aan de Porte moet opbrengen. De Porte verlangt, dat de Pacha den achterstand van Aegypte betale, welke 10,000 beurzen (de beurs op 500 Turksche piasters berekend) bedraagt; en voor het Paschalik van Syrie 40,000 beurzen voor twee jaren, zoo als hij zich vroeger daartoe verbonden had. Doch *Mehemed-Ali* wil van de betaling der achterstands niets hooren, en die van de 40,000 beurzen voor Aegypte, Candia, Syrie en Adana, eerst met den aanvang van de naaste heuschirs beginnen. De kommissaris der Porte, die met de regeling van deze zaak belast is, heeft daarom een Firman van Konstantinopel afgevaardigd.

— Van de Servische Grenzen wordt van den 9 November gemeld, dat er te Konstantinopel onlangs wederom gevangenneemingen hebben plaats gehad. De aanhangers van *Ibrahim* en *Mehemed* schijnen nog niet te rusten, en de hoop niet op te geven, om een van beiden op den troon der Sultane te planten. De Sulan bemerkt weinig van de geheime intrigeen van zijne vazallen: hij ziet in de vele misnoegdheden, welke dagelijk plaats grijpen, een krachtdadig wederstreven van de vrienden der Janitsaren, tegen zijn ingevoerd systeem. Eenige beiden denkende mannen in den Divan, dichter nog goed met den Sulan myenen, zijn geenszins over de toekomst onbezorgd, en dringen ernstig op het verminderen der lands- en zeemagt aan.

GRIEKENLAND.

Uit een officieel stuk blijkt, dat ontrent het koningrijk Griekenland door het regentschap, handelende in naam van den jongen Koning *Otto*, in vier departementen en 47 provincien is verdeeld geworden; alsmede, dat gemeld rijk ongeveer eene bevolking van 800,000 zielen telt, van welke een vierde gedeelte de eilanden bewoont, die een onderdeel van hetzelve uitmaken.

— Te Napoli werd het onderzoek tegen de in hechtenis genomenen zwaarlijk voortgezet. De zaak schijnt zeer ingewikkeld te zijn; en, naar het geen tot nog toe gebleken is, heeft er eene eenvoudige intrigue en eene eigenlijke zamenzwering bestaan. Eerstgemelde schijnt niet anders ten doel gehad te hebben, dan het zenden van adressen aan Hoderen, om eindelijk de eenige leden van het regentschap te doen terugroepen. De zamenzwering strekte om met geweld het verdrag van Londen, het regentschap en de Koninglijke regering omver te werpen. Het volk, dat is, de laadmen en de nijvere klasse, is overal voor de bestaande orde van zaken ingenomen; onder de krijgslieden van het voormalig leger, de primaten, de opperhoofden en de vroegere bombarden dalrentegen heerscht veel onvredenheid; en het zal grootendeels van het gedrag des regentschaps afhangen, om deze lieden voor de goede zaak te winnen."

— Volgens andere berigten uit Napoli, van den 8 October, bedroeg het aantal der in hechtenis genomen personen, meer reeds omtrent 60. Dezelven zouden, deels door gezworenen, deels door krijgsraden gevonnist worden.

POLEN.

Van de Poolsche grenzen wordt van den 4 November gemeld: dat hoewel men gehoopt had, dat door het terugroepen van den maarschalk *Paskewitsch* als gouverneur-generaal van Polen, de herstelde militaire regering ophouden zou, het echter alles nog op denzelfden voet bleef, ofschoon men niet twijfelde, of het tijdstip van die verandering was nabij. In Petersburg, dus gaat het berigt voort, schijnt men namelijk nog niet volkomen op de Polen te vertrouwen, vermits de laatste door terugkeerende uitgewekenen beproefde aanslagen toch ingang hebben gevonden. Maar zoodra men daar de overtuiging van het tegendeel erlangt, zal wel spoedig de vorige orde van zaken hersteld worden, te meer daar de tegenwoordige inrigting met groote kosten gepaard gaat, die, uit hoofde van de algemeene armoede in het Koningrijk, grootendeels ten laste van de Keizerlijke schatkist komen. Daartoe behoort voornamelijk de verpleging der talrijke legers, in welker behoeften uit de Keizerlijke magazijnen moet voorzien worden, hetgeen tegenwoordig te lastiger is, daar in vele streken van Rusland niet alleen eene groote duurte, maar zelfs bijkans hongersnood heerscht.

PORTUGAL.

LISSABON den 16 November. De beide legers blijven nog in dezelfde stelling. Don *Miguel* bevindt zich nog te Santarem, het hoofdkwartier van Don *Pedro* is te Caruxo gevestigd.

— De Pedroisten hebben ten zuiden van den Tasg een gevoelige nederlaag geleden. Eene kolonne van 1200 man, waarbij zich een honderdtal Britsche zeelieden, onder kapitein *Birt*, bevonden, doch die overigens meerendeels uit Lissabonsche vrijwilligers was zamengesteld, was van St. Ubes, welke stad zich sedert eenigen tijd in de magt van Don *Pedro* bevindt, naar Alcacer de Sal voortgerukt. Daar ontmoette zij eene afdeeling Miguellisten onder den *generaal Lemos*, van nagenoeg gelijke sterkte; doch waarbij zich 250 goed beredene ruiters bevonden. Er ontstond een levendig gevecht, waarbij de zeelieden en de Portugesche linie-troepen zich dapper gedroegen, doch de Lissabonsche vrijwilligers, bij den eersten aanval der ruiters, luchtig de vlugt namen, of ook: *Leve Don Miguel!* begonnen te roepen. Hierdoor werd de geheele slagorde gebroken, en het grootste gedeelte der uit St. Ubes uitgetrokkene bende in de pan gehakt; velen, die over de rivier bij Alcacer trachtten te zwemmen, verdronken, en slechts het overschot der zeelieden en linietroepen bereikte St. Ubes. Behalve eenige Engelsche zeelieden en officieren, hebben de Pedroisten bij dit gevecht, volgens hunne eigene bekentenis, 6 of 800 man aan dooden en vermisten verloren. Men was te Lissabon een oogenblik bedrukt, dat deze nederlaag het verlies van St. Ubes ten gevolge zou moeten hebben, doch de admiral *Napier* is dadelijk met eene versterking van 500 Belgen daarheen gezeild. Sines, mede aan de zeekust, is door de Pedroisten ontruimd moeten worden.

— Uit Oporto gaan de tijdingen tot den 7den. De generaal *Stanley*, die aldaar bevel voert, is, bij eenen nieuwen uitval, door de Miguellisten, welke aldaar sterker zijn dan hij, tot onder de muren der stad teruggedreven.

SPANJE.

MADRID den 6 November. Het blijft hier rustig. Onze fondsen houden zich staande; maar de handel lijdt veel door het stremmen der gemeenschap. De gedeputeerden der [illegible] zijn naar hun gewest, het welke hulstarrigheid, de Koningin-Regentes en krijgsmagt in stand houdt, heen. werk aan het verlichten gedeelte der natie te zijn, aanvangt. Het in omloop zijnde geld begint schaarscher te worden, en het wantrouwen neemt van dag tot dag toe. In de naburige gewesten blijft het tamelijk rustig, doch de aanhangers der Koningin verrezen ook daar meer en meer den moed.

— Uit San Sebastian wordt van den 11. geschreven. De verwarring en ontroeding is hier ten top gekomen. Men zegt, dat de opstandelingen zich ten getale van 4 à 5000 man, te Eibar bevinden. Wij hebben slechts voor acht dagen levensmiddelen. De hoofden der opstandelingen zijn meerendeels priesters of monniken. Zij hebben overal doen aankondigen, dat men dit jaar onder de regering van *Karel V.* van het betalen der belastingen bevrijd zou zijn, dat daarentegen de regering der overweldigster niets voor goede buit verklaarde. Het was dus van belang de kudden uit den omtrek van San Sebastian te verwijderen en aan de goede der overheden, die de wettige Vorstin erkennen, toe te vertrouwen.

De opstandelingen hebben noch aan geld, noch aan allerlei voorraad gebrek. Hunne benden zijn niet enkel uit die lieden der lagere volksklassen, waarop de monniken zoo veel invloed uitoefenen, maar ook uit Spaansjaarden van eenen geheel anderen stempel zamengesteld. Ik geloof, dat het manifest der Koningin eene rampzalige werking heeft gedaan. Het heeft bij sommigen ijverzuchtigheid, bij anderen wantrouwen voor Don *Carlos* doen ontstaan, die in zijne proclamatien eene grootere mate van vrijheid aan de Spaanjaarden heeft toegezegd, dan de Koningin. Daarenboven is onze generaal *Cassagnes* wel een braaf man, maar toch niet geschikt, om zich op de hoogte der omstandigheden te plaatsen.

De gewapende bende Karlisten hebben zich uit de Fransche grenzen verwijderd, en in de rigting van Tolosa uitgetrokken.

— De laatste tijdingen uit Spanje aangebragt, melden, dat het voortdurend is te Madrid en in de zuidelijke provincien rustig bleef. Overigens was dezelfde in de zuidelijke Baskische gewesten, de pauselijke gezinde en het gemeende ontwerp van den generaal *Sarsfield*, om de insurgenten te scheiden op drie verschillende plaatsen aan te tasten, en hen dus eene beslissende nederlaag toe te brengen, zelfs alle hoop op eene hereeniging te benemen. Doch het valt in het oog, dat zelfs degenen, die het belang der jonge Koningin voorstaan, zich nauwelijks durven vleijen, dat genoemde bevelhebber in staat zal zijn, die bei ontwerpen, doch kolossaal plan ten uitvoer te brengen, zoolang hunne vrees aan den dag legt, dat hetzelve niet meer dan eene herschoudsche is, en dat de generaal *Sarsfield* zelfs Burgos niet kan verlaten, zonder zich aan alle zijden omringd te zien, en geheel Oud-Kastilien aan den priester *Merino* prijs te geven.

— Het volgende is een uittreksel uit een werk over den tegenwoordigen toestand van Spanje. De bevolking van Spanje is in de laatste elf jaren verdubbeld; in 1833 bevonden er zich 7,000,000 inwoners, nu bijna 15,000,000. Gedurende de laatste jaren zijn de voortbrengsels van den akkerbouw, en de inkomsten van het land niet een derde vermeerderd. Zoodat Spanje niet op dezelfde hoogte gebleven is, zoo als men gewoonlijk gelooft. Zij bezit voor meer dan 2,000,000 vaste goederen, welke zij ten dienste van den Staat en tot verbetering van de maatschappij kan besteden. Eindelijk, heeft het verlies van hare rijke kolonien, de burger-oorlog en vreemde aanranding, niet slechts tot haar verval niet medegewerkt, zoo

als deze oorzaken schenen te dreigen, maar integendeel eene gunstige uitwerking gehad, daar zij de Spaansche bevolking uit hare sluimering gewekt, en genoodzaakt heeft, om aan den grond van hun land dargeen te vragen, hetgeen zij met het goud van eene nieuwe wereld niet meer kan koopen: en vooral hebben deze gebeurtenissen bij de Spanjaarden die werkzaamheid, voorzigtigheid en moed ontstoken, welke de verdediging van hun vaderland slechts, en die zij vervolgens met goed gevolg en geluk in de benoodigde heden van het burgerlijk leven hebben aangewend.

— In eene statistieke mededeeling, die met naauwgezetheid is opgemaakt, en in welke het onmogelijk is de minste bedoeling te vermoeden, om de liefdadigheid, welke sedert 6 eeuwen de Spanjaarden heeft aangedreven, om de geestelijkheid zoo rijk te begiftigen, te vergrooten, heeft de heer *Moreau de Jonès*, lid van de academie der wetenschappen te Parijs en te Brussel, de volgende berekening medegedeeld:

De vaste fondsen van de Spaansche geestelijkheid waren, over minder dan 25 jaren, van een jaarlijks inkomen van 135 millioen fr., bij welke men *de tienden*, en *de toevallige inkomsten* rekenen moet.

Onder die toevallige inkomsten moet men bezetten:

1. De *missen*: er worden 60,000 op eenen dag gelezen, welke jaarlijks 11,856,000 fr. opleveren.

2. De *sermoenen*, 140,000 per jaar, bedragen naar de middelmatige berekening van 20 realen per stuk, 521,400 fr.

Debiet van *rozenkransen*, *vijle gelofte*, *duivel-bezwering* 540,000 fr.

Stool of *kruisband-regten* (voortkomende van de bediening der sakramenten, en in het geheel van alle plegtigheden, waarbij de geestelijkheid, die stool of kruisband moet dragen) 8,100,000.

Inzamelingen van liefdegaven, verkoop van beelden, enz. 918,000 fr.

Hetgeen een *toevallig inkomen* maakt van ongeveer 32,000,000 fr. en bij het vorige jaarlijksch inkomen gevoegd, te zamen, met de tienden, eene som van 247,860,000 fr. oplevert.

ITALIE.

Rome den 7 November. Het schoone weer, dat in het midden van de verloopene maand aanving, duurt nog voort: alleen is de noorden wind koud er en menigvuldiger dan wel in andere jaren, waardoor dan ook vele ziekten ontstaan. — Het is weder voor het winterseizoen eene menigte vreemdelingen te Rome tegenwoordig, en er worden nog meer buitenlanders verwacht. Men zou misschien denken, dat onder eene bevolking van 150,000 inwoners, een jaarlijksch ontvangst van vreemden van 1½ tot 2 millioenen Romeinsche scudi, een groot welvaren moest te weeg brengen; doch dit is niet het geval: want er bestaat geene inneriijke industrie, en dus is Rome niet te vergelijken met de eene of andere stad van Duitschland, Nederlanden enz. De geringste kleinigheden moeten de inwoners van Rome van vreemden ontvangen, en alzoo zijn zij genoodzaakt, om, als het ware, de belastingen, welke zij van de overige inwoners ontvangen hebben, weder uit te keeren. Onder dusdanigen leiden Rome's inwoners een gelukkig leven, indien men namelijk het geluk in het verteren en niet in het voortbrengen stelt. Zij laten anderen voor zich arbeiden, en genieten vrolijk die dingen, welke de natuur en het toeval hun aanbied. Wie echter de gedurige werkzaamheid voor het voornaamste van het leven houdt, die kan hen niet gelukkig achten. Wanneer zij hunne voortreffelijke ligging zich ten nutte wilden maken, zoo kon Rome, eene der bloeiendste en rijkste steden worden: zoo lang men echter van een persoon, die den gansehen dag in het koffijhuis doorbrengt, en overigens niets doet, zegt, dat hij een gelukkig en benijdenswaardig leven leide, is tot hunne verbetering en nijverheid de toegang gesloten.

ZWITSERLAND.

De Staatsraad van Luzern heeft een verbod van politie met betrekking tot de studenten in orde gebragt. De studenten zullen aan een bijzonder geregtshof onderworpen zijn, en als in eenen staat van minderjarigheid te gader zoodanig beschouwd worden, welke door hunne onderdom zijn moge, de hoogheidsrechty welke zij mogen beschouwd, zullen worden aangewezen.

De heriging van den 16 November als Bazel aangezegen, brengen de bedoeveende stadne met zich, dat de burgers van de landschappen, aan wien de beslissing over de verdeeling van het staatsvermogen, tusschen de beide onlangs opgerigte kantons, werd opgedragen, de hoogeschool te Bazel als een gemeen eigendom moet worden beschouwd, en dus hare fondsen en bezittingen even als andere aan de verdeeling onderworpen zijn. Hoe wij in het oog hoezeer de geestgeest zich in deze heeft doen gelden, dat het van openbare bekendheid is, dat zoodanige fondsen hier alleen door burgers werden bijeengebragt, maar dat ook de hoogeschool alle inmenging en oefenwetting lijdelijk vermede, waardoor zelfs geene openbare bekendmaking van staatwege werd gegeven. Indien deze verdeeling zich tot de boeken en verdere verzamelingen moet uitstrekken, zal dezelve hegenoeg met de verdeeling der liefging gelijk staan.

DUITSCHLAND.

Volgens particuliere brieven uit Frankfort, van 21 Nov., zoude de zitting van Dinsdag 18., wegens de Luttenburgsche kwestie, langdurig en vijandig tusschen de gezanten geworden zijn, doch dezelve zoude eindelijk op de gunstigste wijze geëindigd zijn.

Uit Frankfort wordt van den 15 November geschreven, dat de bekende Dr. *Savigny* tot minister gevorderd was.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 30 November. Inkomsten berigten van de Kaap de Goede Hoop, tot den 1 Augustus, melden, dat de mannung der gemeenten, uit de inwoners dier kolonie tegen het gouvernement, misnoegdheden, tusschen Britsche en Fransche kolonisten en talrijke overtogten in de wateren, plaats gehad hebben, en dat zoodanig onder de bevolkende personen dier Britsche bezitting, nog altijd veel onvergenoegdheid bestaat.

— Volgens berigten uit Parijs van den 25 November, is de Burgemeester van Parijs, de heer *de Bondy*, van zijne waardigheid ontslagen, en de heer van Frankrijk heeft gelast, de dezelve te waren te onderzoeken. Wij hebben vernomen, dat de heer *de Bondy*, leerman der Fransche regering, genaamd wordt, door de vertegenwoordigers van Frankrijk en die van Groot-Britannie te gelijkertijd, ten tijde van den heer *Bondy de Bargo*, naar het Britsche Gouvernement gezonden, met verlangen, dat het Fransche gouvernement dezelve zoude terugroepen.

— Volgens een door de Amerikaansche regering bijlage heeft, dat in Engeland der schoenmaker *Arthur* in een geval geraakt, dat hij zich genoodzaakt zag, zijn vaderland, zijne vrienden, zijne familie, zijne kinderen, zijn huis, zijne goederen, zijn werkhuis, zijne schoenmakersgereedschappen, zijne kleeding, zijne boeken, zijne papieren, zijne muziek, zijne kleeding, zijne boeken, zijne papieren, zijne muziek, zijne kleeding, zijne boeken, zijne papieren, zijne muziek

GEVAAR EENER OVERSTROOMING VAN PETERSBURG.

Kapitein *Frankland* zegt in zijn Reisdagboek, op den 29 December 1831, het volgende:

„Heden was bijna het lot der Newa door het stijgen van den vloed en eenen sterken westenwind, in de straten doorgedrongen. Nog eenige duimen en Petersburg stond onder water. De angst, waarmede de inwoners dezer hoofdstad het stijgen en vallen der Newa gadeslaan, is ligt te begrijpen. Ieder jaar wordt het gevaar van eene overstrooming dreigender, daar de zeegod der Newa, door planten en andere stoffen, welke de stroom uit het Ladoga-meer aanspoelt, gedurig wordt verhoogd; de bank aan de monding der rivier wordt jaarlijks grooter, door den in de Baltische zee heerschende westenwinden; dit alles door gelooven, dat de vermeerderde water-massa eindelijk de oevers moet overstroomen, en de straten van Petersburg onder water zal zetten. Deze veronderstelling krijgt meer grond, wanneer men nagaat, dat iedere opvolgende overstrooming hooger is, dan de voorgaande. Men is voornemens, eenen ommetrek dam van granieboomen over den zeeboezem tegen Kroonstad en van daar aan de kusten van Finland te leggen, om de gevaarlijke uitwerking der westenwinden tegen te gaan.

„Dit werk, hoe reusachtig het ook mag voorkomen, is uitvoerbaar, en kan de hoofdstad voor verderf bewaren; doch het zoude te kostbaar voor Russische finantien zijn. Toen *Peter de Groote* zijn stad op het eiland Wassili wilde bouwen, bemerkte hij eenen boom, van zeldzame grootte, op welke bast een kruis was gesneden. Hij vroeg aan eenen broer, wat dit beteekende, en kreeg tot antwoord: dat men op dezen boom de hoogte der verschillende overstroomingen aanteekende, waaraan dit eiland blootgesteld was. „Hakt hem om," zeide de Czaar, die zelfs de natuur wilde bedwingen, „deze aanteekeningen kunnen wij wel missen."

De Hoofdstad wordt van het naderend gevaar door kanonschoten, welke in Kroonstad gelost worden, onderrigt. Hoe spoediger de schoten op elkander volgen, des te dringender is het gevaar. In de Stad zelve zijn vele wachtvorens, waarop roode, witte of zwarte vanen de hoogte van het water en den graad van het gevaar aanduiden.

HYDRAULISCH WERKTUIG.

De Stad Chaumont, welke op eene zeer hooge vlakte gelegen is, was tot groot verdriet harer inwoneren, tot het gebruik van regenwater gedwongen, hoewel dezelve van twee rivieren, die aan den voet van den berg loopen waarop de Stad is gebouwd, omgeven is. Te vergeefs had men lang en eene bij den Municipalen raad gekozene kommissie, zich bezig gehouden met het zoeken van hoogere bronnen dan de grond van de Stad. Het was weldra bewezen, dat het gevonden middel om hen overvloedig water te verschaffen, onmogelijk aan te wenden of onvoldoende was en het eenvoudigste middel zou bestaan, het water van eene der beide rivieren, die aan den voet van den berg stroomen, te verhoogen; maar hezelve moest over eene loodregte hoogte van 250 voeten gebragt worden.

Een even vlug als beschaafd kunstenaar, *Gordier* genaamd, ingenieur en werktuigkundige te Besiers, heeft die groote van wonder bewerkt, van juistheid van uitvoering, juistheid van theorie en berekening parende. Een Hydraulisch Werktuig, dat zeer eenvoudig en weinig aan reparatie onderhevig is, en waarvan één man alleen de dienst kan waarnemen, is op den oever der rivier van Suize geplaatst, benevens eenen zinkput, vloer beider en gezond water thans twaalf hoek- en vier springfonteinen, die de openbare pleinen en wandelgraven versieren, voorzien.

Men is verzekerd van de aanhoudende werking der fontein; twee machines, zoo het noodig is, te zamen kunnende werken, verschaffen ieder 25,000 liters water per uur, benevens eenen vergaderbak, welke in het hoogste gedeelte van de Stad geplaatst is, en 700,000 liters water houdt, loopt, en tot speling der fonteinen, voor zeven dagen genoegzaam is.

Op deze wijze heeft een kunstenaar, door zijne ijverheid en groot talent, geheel en al het voorkomen veranderd van eene Stad, die zich bijzonder door hare dorheid deed kennen.

OORSPRONG VAN HET WOORD BUDGET.

Hoewel dit woord eenen Franschen oorsprong heeft, hebben de Franschen het van de Engelschen, die het misvormd en onkenbaar gemaakt hadden, overgenomen. Wie zou het kunnen gelooven dat *budget* van het Fransche woord *poche* kwam? Men zal misschien zeggen dat het bij den overtogt van Frankrijk naar Engeland, dus meer verminkt moet zijn; maar het weinig moeite zal men deze verbastering ontdekken en herstellen; het woord *poche* beteekende verkleiningswoord *pochette*, en door het gebruik is de laatste lettergreep veranderd, even als *ai* in *e* verandert is geworden; *pochette* is oorspronkelijk *bougette*, *bougette* gemaakt van *bouge*, *bougette* van *bougette*, waarvan het laatste woord in het spelwoord *budget* onveranderd gebleven, de oorsprong gebruikt wordt in de spreekwijze: „*bien fourni en budget*," (zijn goed voorzien of braaf winnen), en dus overal anders gebruikt wordt om te drukken, kleine plaatsen in den huis, ter berging van verschillende voorwerpen even als de zak in een of ander kleed. Bulge, (ontleend, bemit, valise), is de wortel van alle deze woorden. Nu ziet men gemakkelijk den overgang van *bougette* in *budget*, vooral bij de Engelsche die meestal van de eene klank van *u* geven; ook moet daarbij nog opmerkt, dat de inwoners van Languedoc altijd in hun patois gezegd hebben *bi budget*, om een lokstuk aan te duiden, dat hun tot kuur diende. Men gebruikt het woord *budget* thans als eene begeving van inkomsten, als eene rekening die voor de volken als een Thermometer van algemeen geluk of ellende beschouwd wordt.

In het [illegible] November [illegible] van *Dover*, zijn [illegible]

Te weten: op de eerste kolom in het begin der 11de regel, staat 1460, moet zijn 1460; en in de 32ste regel, staat 1281, moet zijn 1401.

BERICHTEN.

Kapt. A. Hansen, van Sarpsborg, in Noorwegen, heeft den 16 November Zuid-Zuid-Oost, op de hoogte van Dunkerken gepraid bekomen. Kapt. Jacob Brook, van Rotterdam, naar Batavia, aan boord eene slang gel. Kapt. Gy Jan Koningsgaard, te Groningen gearriveerd, heeft den 9 dezer, op de hoogte van Lizard in gezelschap gepraid de schepen van Speck, Kapt. Ed. Visser, van Amsterdam naar Rio de Janeiro, Aangaande het Helgolandsch schip, op de Zandplaat bij Helgoland aangedreven, wordt van deze van den 23 Nov. gemeld, dat hetzelve eene oude smak is, lang 66 voeten, breed 24, met dek, het hoven- en voorschroef 200, dien ligt een spil gewijd, dan de zeeman slapen, eten, in de kajuit, bijbijeen, wat ongemakkelijk zijn benaauwen, waarom een klein gedeelte van het ruim, in plaats van kooijen, is afgetimmerd, waarop een stuk van een zeilmaker met den naam O. D. Dort; Almede een naar Engelsche maat, met den naam H. Queen; alles verschillende afkomsten van gesmede smak (misschien het schip de jonge Klaasje, Kapt. Hen. Den Daas, uit Noorwegen).

Arrivementen: Aan de Kaap de Goede Hoop Kapt. J. M. Bezant, *George Canning*, van Rio de Janeiro, met het naar de Kaap de Goede Hoop bestemde gedeelte der lading van de te Rio de Janeiro binnengelooped brik *Astrea*, Kapt. S. Y. Parma, van Amsterdam naar de Kaap de Goede Hoop en Batavia; te Geena V. Rocel, van Amsterdam; te Belfast P. R. Huisman, van Rotterdam; te Leverpool J. H. Mugge, van Dordrecht, en R. L. Roelfsema; te Gravesend J. van der Sjouw, en te Lynn W. Jickling, alle van Rotterdam; te Grimsby L. J. Gort, van Amsterdam; te Hull J. M. Intvre, W. Riesdell, J. Owes, R. Cook, J. Croft en J. Robinson, van Rotterdam, D. Onwehand, van Amersfoort, N. J. Veerman, van Zwolle, en C. Bakker, van Amsterdam.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 23 November 1833.

STAD AMSTERDAM.

Schuldbekentenissen 5 pCt. . . . . 96⅛ à 96⅜

NEDERLANDEN.		Gbl.	PRUISSEN.		Gbl.
Werkel. Schuld 2½ pCt.	49 à 49⅛	49⅛	Gdl. te *Lond.* 5 pCt.	— à —	—
Ditto ditto 3	93⅛ à 93⅜	93⅛	Aand. van ditto 1832	— à —	—
Rest. Uitg. ditto	— à —	—	SPANJE.		
Kans-Biljetten	21⅝ à 22	22⅛	Ct. br. te *Amst.* 5 pCt.	55⅛ à 55⅜	56
Amort. Syndic. 4½ pCt.	87⅛ à 87⅜	87⅛	Idem 3	36 à 36⅛	36
Idem 3	70⅛ à 70⅜	70⅛	Gdl. *Land.* 1822. 5	18⅛ à 18⅜	18
Gedl. 1830. 5	100⅛ 100⅜	—	Cert. Uitgeet. Schuld	11 à 11⅛	—
1831. 6	102⅛ à —	—	OOSTENRIJK.		
Schatkist-Bill. 6	102⅛ 102⅜	—	Obl. *Gall. & C°.* 5 pCt.	— à —	—
Losrenten 2½	— à —	—	Certificaten 2½	— à —	—
Hand.-Maats. 4½	95⅛ à 96⅛	—	Neg. Metaliek 2½	91⅛ à 92⅛	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN,
Zaturdag den 23 November 1833.

De Versch gelegde Boter . . . . . *f* 29 tot *f* 32.
De vroeger gelegde Boter . . . . . 26 — 28.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Op Heden *Maandag* den 25 November, MONTIGNI, Beroemd oorspronkelijk Vaderlandsch *Treurspel*, in 5 Bedrijven, door *H. H. Klyn*, versierd met deszelfs Costumes, en verderen Tooneelmatigen Toestel. — Na herzelve: DE JONKMAN VAN ZESTIG JAREN, *Blijspel*, in één Bedrijf, naar het Fransch van *Brazier* en *Merle*; vrij gevolgd door *B. A. Fallet*. Nooit alhier vertoond. (*De aanvang te* ZES *uren*).

*** *CONCERT-VOCAAL* EN *INSTRUMENTAAL*, hetwelk gegeven zal worden in de *Gehoorzaal* op de Breedestraat, te Leyden, op *Dingsdag den 26 November* 1833, des avonds *ten half zeven uren*, door C. J. LECHLEITNER, waarop Mej. J. CAMOIN, *Eerste Zangeres van den Fransche Schouwburg* te 's *Gravenhage*, zich zal laten hooren.

PROGRAMMA.

N°. 1. 4de Symphonie van L. VAN BEETHOVEN.
2. Concert van HOFFMAN; uitgevoerd door den Concert-gever.
3. Aria uit de Opera de *Freyschütz*, van WEBER, gezongen door Mej. J. CAMOIN, *Eerste Zangeres der Fransche Opera* te 's *Hage*.
4. Finale de Symphonie.

N°. 1. Ouverture van de Opera *Guillaume Tell*, van ROSSINI.
2. Aria uit de Opera *Pré aux Clerc*, van HEROLD, met Obligate Viool, uitgevoerd door Mej. J. CAMOIN en den Concert-gever.
3. Adagio en Polonaise van KRAUTZER, voor den Hoorn, uitgevoerd door den Heer S. DAHMEN, *Eerste Hoornist van de Kapel van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden*.
4. Pot-Pourri van DE KALLIWODA, uitgevoerd door den Concert-gever.

*** Ondergeteekenden berigten op deze manier hunne Stadgenooten, dat hunne *CONCERTEN* zullen plaats hebben in *Felix Meritis* [illegible] het aanstaande jaar, hebbende zich voorgenomen alsdan tot den luister dezer Concerten krachtdadig bij te staan, ten einde hierdoor de tijd tot goede Concerten meer en meer bij te werken, en de gelegenheid voortaan te vereenigen.

A. LE LIEVRE. N. J. WETRENS Jr.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, MARIA ADELGONDA LEONARDA DE SONNAVILLE, gelukte echtgenoot van B. H. ENGELHUS.

AMSTERDAM, 19 November 1833.

*** VERKOOPING *in de Stad Bank van Lening* te Leyden, op Dingsdag den 10 December 1833, des voormiddags ten 10 ure, van KERSTANE PANDEN, als van Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, beleend in de maand Mei 1833. En van Wollen, Linnen, en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Augustus 1833.

Zijnde deze vóór den Verkoopdag des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

Voorts dient tot narigt der belanghebbenden, dat van gemelde Panden niet later zal kunnen worden gelost of gedaan, dan uiterlijk op Zaterdag den 30 November 1833.

*** Op Woensdag den 27 November 1833, des voormiddags ten 10 ure, OPENBARE VERKOOPING, op *Regterlijke autoriteit*, van eene [illegible] van Willem Kennet, in de Herberg *de zalm* te Oegstgeest, van t No. 1. Een [illegible] SCHUUR, BERG en TUINTJE, [illegible] gelegen aan de Rhijngeweerden, [illegible] de pad [illegible] bedeeld, onder Oegstgeest, het Huis getekend met No. 8, [illegible] en 11 [illegible] in drie [illegible] bewoond door [illegible] BUNNIK, Boer [illegible] WEL en HOGEMAN, [illegible] gelegde [illegible] kaar, met de Hoogeweerden, onder Oegstgeest, zuidoost 3 bunder [illegible] den en 40 ellen. Breeder bij billetten uitgedeeld en nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris KOENING, te Wassenaar.

*** INDIEN [illegible] De Heer S. N. OBEN [illegible] *Adjudant-Onderofficier van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Ridder van de Militaire Willems-Orde, Officier van Orangien Nassau, Ridder van Sint Ferdinand van Spanje, Ridder van de Militaire Orde van Sint Henrik van Pruisen, Ridder van de Militaire Orde van Sint Frederik der Nederlanden* [illegible] met [illegible] Dezendag middag, den 28ste dezer [illegible] en met Vrijdag middag den 29 November verloven. Is gelegen bij den Heer VAN DER MAR, in het Logement *De Zon*, op de Breedestraat alhier.

Bij de Wed. ANTHONY en KLIPPERT ZOON, te Leyden